

Összefoglaló a LEADER programról

Az 1991 óta létező LEADER az Európai Unió részvételen alapuló, alulról építkező vidékfejlesztési politikai koncepciója. Középpontjában a vidéki közösségek magán- és közszférabeli tagjaiból álló helyi akciócsoportok (HACS) állnak. A helyi akciócsoportok arra ösztönzik a közösségeket, hogy járuljanak hozzá a helyi fejlesztési stratégiák kialakításához, valamint feladatkörükbe tartozik a helyi szükségletek kielégítését célzó projektek kezdeményezése és finanszírozása.

A LEADER program hét fő jellemzőre épül. A koncepció szerint

- 1) a helyiek a legalkalmasabbak saját térségük fejlesztésének irányítására („alulról építkező megközelítés”);
- 2) ezt a térséget egy kisméretű (10 000–150 000 lakosú), helyi identitással rendelkező területként határozzák meg („területalapú megközelítés”).
- 3) Ezen a területen a helyi szereplők helyi akciócsoportba („helyi partnerség”) tömörülnek,
- 4) amely ösztönzi a helyi szereplők közötti kapcsolatokat („hálózatépítés”).
- 5) Emellett különböző régiók vagy tagállamok helyi akciócsoportjai közös projekteken is dolgoznak a hasonló helyi szintű kihívások közös megoldása érdekében („együttműködés”).
- 6) Az alulról építkező megközelítés és a különböző helyi szintű ágazatok közötti interakciók („integrált és több ágazatot átfogó stratégia”) elvileg kedveznek a helyi potenciál kibontakoztatásának.
- 7) A helyi problémákra szabott integrált helyi megoldások megtalálására leginkább alkalmas helyi csoportok nemcsak reakcióképesebbek, de új megoldásokkal is gazdagíthatják a helyi fejlesztést („innováció”).

A LEADER-megközelítés célja a helyi szerepvállalás lehetővé tétele és segítése a helyi stratégiafejlesztés és -végrehajtás, illetve a helyi forráselosztás révén. A koncepció arra épül, hogy a helyi közösségek jelentős szakértelemmel és tapasztalattal rendelkeznek saját fejlesztési szükségleteik meghatározásához.

A fenti elvek mentén létrejövő LEADER HACS-ok tehát önállóan, alulról építkezve, a térségben fellépő fejlesztési igényekre építve határozzák meg, hogy a részükre rendelkezésre álló fejlesztési forrást mire fordítják, milyen célok eléréséhez használják fel. Mindezen elképzeléseket egy LEADER Helyi Fejlesztési Stratégia formájában kell összeállítani, a kijelölt célok és feladatok megvalósítására 2023 és 2027 között van lehetőség. A LEADER HACS-ok munkájukat az egyesületük munkaszervezetén keresztül látják el főállású munkavállalókkal, valamint ügyfélszolgálati irodát működtetnek a LEADER HACS területén.

Az Európai Unió által elfogadott Közös Agrárpolitika Stratégiai Terv (KAP ST) részét képező LEADER Programot az Agrárminisztérium mezőgazdaságért és vidékfejlesztésért felelős államtitkára irányítja.

A KAP ST az alábbi linken tekinthető meg:

<https://cdn.kormany.hu/uploads/document/o/oe/oec/oec4a4boea4a1f5aoc98ef633503faab7268o9eo.pdf>

A LEADER HACS-ok előzetes elismerési kérelmének benyújtásáról szóló IH Közlemény elérhetősége:

<https://www.palyazat.gov.hu/megjelent-a-kzs-agrrpolitika-strategiai-terv-keretben-az-emva-irnyt-hatsg-elzetes-leader-hacs-elismersekr-l-szl-kzlemnye>

A LEADER HACS végleges elismerésére és a Helyi Vidékfejlesztési Stratégiák elkészítésére irányuló pályázati felhívás tervezet elérhetősége:

<https://www.palyazat.gov.hu/node/76513#>